

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/3/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5311207705
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Mejstřík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5311207705.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Mejstříka a členov senátu JUDr. Jany Kotrčovej a JUDr. Jána Burika, v právnej veci navrhovateľov: v rade 1/ A. B., nar. XX. X. XXXX, v rade 2/ C. B., nar. XX. XX. XXXX, obaja bytom R., R. XX, zastúpení JUDr. Ľudovítom Foldesom, advokátom so sídlom L., G. XX, proti odporcovi: A. M., nar. XX. X. XXXX, bytom O., M. R. Y. XXXX, zastúpenému JUDr. Michaelou Poláčkovou, advokátkou so sídlom O., J. XX, o zaplatenie 13 277,56 eur s príslušenstvom, na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu Čadca, č.k. 5C/50/2011-348 zo dňa 26. 6. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Čadca vyhovel návrhu a zaviazal odporcu k povinnosti zaplatiť navrhovateľom v rade 1/, 2/ sumu 13 277,56 eur, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Rozhodnutie o trovách konania si vyhradil na samostatné uznesenie po právoplatnosti rozsudku.

Rozhodnutie vo veci samej zdôvodnil s poukazom na ust. § 39, § 451, § 457, § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka, resp. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pričom konštatoval, že kúpna zmluva zo dňa 16. 7. 2001 medzi navrhovateľmi v rade 1/, 2/ a odporcom o predaji motorového vozidla za cenu 400 000,- Sk je absolútne neplatnou, nakoľko právny úkon svojím obsahom a účelom odporuje zákonu. Keďže odporca nebol vlastníkom motorového vozidla, nemohol takéto odpredať navrhovateľom, a preto v zmysle takejto zmluvy každý z účastníkov má povinnosť vrátiť druhému všetko, čo podľa zmluvy dostal. Súd posudzoval aj vznesenú námietku premlčania a dospel k záveru, že na uvedený vzťah ako synalagmatický záväzok sa vzťahuje ust. § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka. V rozhodnutí sa tiež zaoberal skutočnosťou, či opakovaným podaním žaloby voči odporcovi nie je takéto konanie navrhovateľov v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 OZ, pričom dospel k záveru, že konanie navrhovateľov nie je špekulatívne, takýmto spôsobom len žiadali vrátenie sumy 400 000,- Sk, o ktorú prišli.

Rozhodnutie o trovách konania vydal v súlade s ust. § 151 ods. 3 O.s.p..

Proti tomuto rozsudku, v zákonom stanovenej lehote, prostredníctvom zástupcu podal odvolanie odporca. Konštatoval, že uvedeným rozsudkom prvostupňový súd už druhýkrát rozhodol v neprospech odporcu. Tento sám je však v pozícii, keď nemá finančné prostriedky a je odkázaný súdom na to, aby v záujme svojej ochrany sa tiež ďalej súdil. Rozsudok odvolateľ považuje za nespravodlivý, vecne nesprávny a nezákonný z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia dvoch kľúčových otázok, a to otázky premlčania uplatneného práva a otázky súladu uplatneného práva s dobrými mravmi. Odvolanie tak zdôvodnil odporca s poukazom na ust.

§ 201, § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.. Odvolateľ uznal situáciu, že súd sa priklonil k jednému z protichodných právnych názorov existujúcej súdnej praxe. Nesúhlasil však so závermi súdu, v ktorom nepremlčateľnosť práva navrhovateľov odôvodnil účelom ust. § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Odporca zastáva

opačný názor, že navrhovatelia uplatnili svoje právo v rozpore s účelom citovanej normy. Navrhovatelia mali možnosť uplatniť svoje právo bez ohrozenia prípadným premlčaním, čo aj využili podaním žaloby po 6 mesiacoch od uzavretia kúpnopredajnej zmluvy. Reálne uplatnenie tohto práva, keď sa nemuseli obávať námietky premlčania, však sami zmarili späťvzatím prvej žaloby a zastavením konania bez toho, aby sa odporca o späťvzatie akokoľvek pričínil, resp. ho zavinil. Odporca namietal, že súd pochybil, keď v úvahách k otázke premlčania nezohľadnil osobitosť veci v tom, že navrhovatelia žalobu zobrali späť a túto podali znova v dobe, keď už mohlo dôjsť k premlčaniu práva, pričom využívali jediný argument, že ich na takéto konanie oprávňuje nepremlčateľnosť práva. Tento fakt poňali za prostriedok, ktorým ospravedlňujú svoje inak neospravedlňiteľné postupy voči odporcovi. Je absurdné, aby sa ktokoľvek, vrátane navrhovateľov, dovoľoval zásahu do svojich práv, keď si nepriaznivý dôsledok spôsobil sám svojím vlastným správaním, v tomto prípade späťvzatím prvej žaloby a jej opätovným podaním. Odporca tiež namietal nesprávne právne posúdenie veci z hľadiska ust. § 3 ods. 1 OZ v kontexte vyššie opísanej osobitosti veci. Na rozdiel od prvostupňového súdu odporca považuje za v zásade čudný, nepoctivý, nečestný a nemorálny výkon práva navrhovateľov, ak sa rozhodli pre opätovné uplatnenie svojej žaloby po 10 rokoch od jej prvého podania a neodôvodneného späťvzatia. Aj bez ďalšieho skúmania je zrejmé, že takýto výkon práva sám o sebe porušuje základné zásady, na ktorých hodnotovo spočíva právny poriadok Slovenskej republiky, a to najmä zásadu právnej istoty a legitímneho očakávania v zachovaní „status quo“, zásadu ochrany osoby bdelej svojich práv, zásadu ochrany dobrej viery a pod.. Svoje správanie navrhovatelia nevysvetlili žiadnym prijateľným dôvodom. Vysvetlenia navrhovateľov boli iracionálne, nepodložené žiadnymi dôkazmi a navyše rôznorodé, vyslovené podľa momentálnej potreby alebo predstavy, čo im v spore mohlo pomôcť, neštítiac sa pritom ani vyjadrení v rovine urážok odporcu. O to nepochopiteľnejší bol záver súdu, že výkon práva navrhovateľov považuje za súladný s dobrými mravmi. Z uvedených dôvodov žiadal odvolateľ napadnutý rozsudok prvostupňového súdu zmeniť a návrh zamietnuť, resp. zrušiť a vrátiť späť na ďalšie konanie a rozhodnutie prvostupňovému súdu.

K podanému odvolaniu sa prostredníctvom zástupcu vyjadrili navrhovatelia v rade 1/, 2/. Rozsudok prvostupňového súdu považujú za zákonný, vychádzajúci a opierajúci sa o vykonané dokazovanie, vychádzajú z objektívne zisteného právneho a skutkového stavu vo veci. Rozhodnutie je aj v súlade s ustálenou súdnou praxou v rozhodovacej činnosti súdov v obdobných právnych veciach. Prvostupňový súd riadne vyhodnotil vykonané dôkazy, na základe týchto ustálil skutkový a právny stav a následne správne rozhodol, pričom rozhodnutie riadne a zákonne odôvodnil. Z tohto pohľadu potom odvolanie odporcu považujú navrhovatelia za nedôvodné a neopodstatnené. Žiadali preto, aby odvolací súd rozsudok prvostupňového súdu potvrdil, pričom si uplatnili aj trovy odvolacieho konania.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu mu danom ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. rozsudok prvostupňového súdu podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Ako vyplynulo zo spisu a vykonaného dokazovania pred prvostupňovým súdom, predmetom žaloby bolo uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 13 277,56 eur (400 000,- Sk). Uvedeného plnenia sa domáhali navrhovatelia v rade 1/, 2/ na tom základe, že medzi nimi a odporcom dňa 16. 7. 2001 bola uzatvorená kúpna zmluva, na základe ktorej odporca odpredal navrhovateľom osobné motorové vozidlo BMW a navrhovatelia zaplatili kúpnu cenu 400 000,- Sk. Dňa 3. 8. 2001 bolo vozidlo prihlásené na navrhovateľku v rade 1/ ako držiteľku s prideleným evidenčným číslom SC 128 AO. Dňa 9. 8. 2001 bolo vozidlo policajnými orgánmi zaistené pre podozrenie, že pochádza z trestnej činnosti. Z písomného vyrozumienia Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Senci sa navrhovatelia dozvedeli, že zaistené vozidlo bolo identifikované ako vlastníctvo W. D. z Rakúska, ktoré mu bolo odcudzené v Bratislave a pochádza teda z krádeže. Dňa 9. 6. 2006 vyšetrovateľ PZ rozhodol o umiestnení zaisteného vozidla do úschovy Okresného súdu Bratislava II, nakoľko majiteľ si vozidlo nevyzdvihol. Na základe takto zisteného skutkového stavu, ktorý nebol účastníkmi spochybňovaný, dospel prvostupňový súd k záveru, že uvedená kúpna zmluva je absolútne neplatná a v zmysle § 457 OZ je každý z účastníkov povinný druhému vrátiť všetko, čo podľa zmluvy dostal. Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania prvostupňový súd dospel k záveru, že v zmysle § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka je právo navrhovateľov v tejto veci nepremlčateľné, nakoľko sa jedná o synalagmatický záväzok, pričom vlastnícke právo k veci v tomto prípade k osobnému automobilu BMW sa nepremlčuje, a preto premlčanie nemôže namietat ani odporca. Prvostupňový súd v tejto súvislosti v odôvodnení rozsudku poukázal na viaceré súdne rozhodnutia, prejednávajúce obdobné veci s prijatím právnych záverov. Prvostupňový súd sa tiež vysporiadal s argumentmi odporcu, či opätovné podanie žaloby po

10 rokoch, využitím pritom nepremlčateľnosť nároku, nie je v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 OZ), pričom dospel k záveru, že takýmto konaním nebol preukázaný úmysel navrhovateľov poškodiť odporcu, ale podaním žaloby realizovali len výkon svojich práv, keďže nemajú inú možnosť získať späť sumu 400 00,- Sk, ktorú zaplatili za vozidlo, ktoré nikdy nenadobudli a nemohli používať. V tejto súvislosti poukazyval na skutočnosť, že aj sám odporca sa domáha voči osobe, od ktorej kúpil osobné motorové vozidlo (p. Orságová) vrátenia kúpnej ceny.

Prvostupňový súd už rozsudkom zo dňa 12. 3. 2012 rozhodol v prospech navrhovateľov a zaviazal odporcu na zaplatenie žalovanej sumy. Uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/304/2012 bol tento rozsudok zrušený s poukazom na ust. § 157 ods. 2 O.s.p., keď odvolací súd vytkol prvostupňovému súdu nedostatočné zdôvodnenie rozhodnutia, prevažne poukazujúce len na existujúce obdobné rozhodnutia súdov bez konkrétneho právneho posúdenia prejednávanej veci. Prvostupňovému súdu tiež vyčítal nedostatočné zdôvodnenie aplikácie ust. § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka, resp. nevyhodnotenie postupu navrhovateľov pri uplatnení svojho práva ako (ne) súladné s dobrými mravmi.

Vychádzajúc z takto zistených skutočností prvostupňový súd správne ustálil skutkový stav, správne postupoval pri hodnotení jednotlivých dôkazov a prijal aj správny právny záver. Je nepochybné, že účastníci neplatnej zmluvy by si mali vrátiť poskytnuté plnenie, a to navrhovatelia osobný automobil BMW a odporca prijatú kúpnu cenu 400 000,- Sk. Osobný automobil bol navrhovateľmi vydaný policajným orgánom, pričom vozidlo bolo v prospech vlastníka zložené do úschovy Okresného súdu Bratislava II. Navrhovatelia tak povinnosť vrátiť vec nadobudnutú neplatnou kúpnu zmluvou splnili. Odporca prijaté plnenie - kúpnu cenu vo výške 400 000,- Sk nevrátil. Prvostupňový súd tak dospel k správne záveru, že odporca má povinnosť vrátiť prijatú kúpnu cenu, čo v súčasnosti predstavuje 13 277,56 eur. Prvostupňový súd sa správne vysporiadal aj so vznesenou námietkou premĺčania, keď aplikoval v tomto prípade ust. § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka. V danom prípade prvostupňový súd poukázal na to, že sa jedná o synalagmatický záväzok a možno ho aplikovať na prípady, keď podľa zmluvy každý z účastníkov niečo dostal a v prípade neplatnosti zmluvy je povinný to vrátiť druhému účastníkovi. Uvedené ustanovenie je výnimkou z ust. § 100 ods. 1, podľa ktorého ak sa dlžník dovoľá premĺčania, nemožno premĺčané právo veriteľovi priznať. Prvostupňový súd tiež v dôvodoch rozhodnutia sa vysporiadal s tým, prečo nároky navrhovateľov je možné posudzovať jednak ako zákonné a zároveň ich postup hodnotiť ako súladný s dobrými mravmi. Vzhľadom k tomu, že rozsudok prvostupňového súdu obsahuje všetky náležitosti v zmysle § 157 O.s.p., vrátane zdôvodnenia aplikácie ust. § 107 ods. 3, resp. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, odvolací súd sa s takýmto zdôvodnením prvostupňového rozsudku v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. stotožňuje a na jeho závery poukazuje. Zdôvodnenie rozhodnutia obsahuje aj dôvody, ktoré vo svojom odvolaní napadol odporca, avšak v odvolaní neuviedol žiadne nové skutočnosti, s ktorými by sa neoboznámil prvostupňový súd, resp. ktoré by iným spôsobom mohol hodnotiť odvolací súd a ktoré by boli spôsobilé prijať iný právny záver. Z obsahu odvolania vyplynulo najmä to, že odvolateľ nesúhlasil s posúdením a vyhodnotením vykonaných dôkazov v konaní, resp. so závermi, ktoré vyplynuli pre súd. Právo na spravodlivý súdny proces neznamená to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/2004). Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Vzhľadom na doplnené dokazovanie prvostupňovým súdom po predchádzajúcom zrušení jeho rozhodnutia prvostupňový súd riadnym spôsobom zistil skutkový stav a prijal právny záver, pričom svoje rozhodnutie zrozumiteľne zdôvodnil. Prvostupňový súd sa vypořiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania, jeho myšlienkový postup je v odôvodnení rozhodnutia dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. Prvostupňový súd rozhodol o povinnosti odporcu zaplatiť navrhovateľom sumu 13 277,56 eur, čo predstavuje prijatú kúpnu cenu odporcom z neplatnej kúpnej zmluvy. S takýmto záverom sa stotožnil aj odvolací súd, a preto rozsudok prvostupňového súdu ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodne prvostupňový súd s poukazom na ust. § 224 ods. 4 O.s.p..

Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.